

Aan het college van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Opsterland
T.a.v. J.R. van der Hoek
Postbus 10.000
9244 ZP BEETSTERZWAAG

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweefryslan.nl
E info@brandweefryslan.nl

Datum	4 mei 2021	Behandeld door	R. Reiker	Bijlagen	0
Onze referentie	UIT/21013222/BRW/BR/RB	Doorkiesnummer	088 – 229 86 52		
Uw referentie	NL.IMRO.0086.02BPCommissiew eg2-0101	E-mail	r.reiker@brandweefryslan.nl		
Uw brief van	1 april 2021			Pand-ID	-

Onderwerp Advies voorontwerp bestemmingsplan Commissieweg 2 t/m 5, Beetsterzwaag

Geacht college,

Op 1 april 2021 heeft Brandweer Fryslân uw bericht ontvangen met de mogelijkheid om advies te geven op het bestemmingsplan om nieuwbouw van een zorginstelling en een ontwikkellocatie voor woningbouw te Beetsterzwaag te kunnen realiseren. Ons belang is om de fysieke veiligheid en de brandweezorg in Fryslân goed geregeld te hebben. De doelen die wij hiermee nastreven is het voorkomen en beperken van brand(gevaar) en slachtoffers en het borgen van een veilige en adequate incidentbestrijding. Daarom reageren wij middels dit advies op het toegezonden voorontwerp.

Advies

Brandweer Fryslân heeft geen bezwaar tegen de bestemmingswijziging. Wel voorzien wij in het plangebied een knel-/ aandachtspunt met betrekking tot de bereikbaarheid en de zelfredzaamheid. In overeenstemming met de punten die genoemd zijn onder de kop 'uitwerking' van deze brief adviseert Brandweer Fryslân daarom om:

- In de verdere planontwikkeling rekening te houden met de te grote inzetdiepte, door bijvoorbeeld het bouwwerk te voorzien van een droge stijgleiding en te kijken naar neveningangen;
- Geen scootmobiel in de appartementen onder te brengen. Wij adviseren om de scootmobiel in een aparte brandwerende ruimte met een WBDBO van tenminste 60 minuten onder te brengen en de toegangsdeur zelfsluitend te maken. Daarbij rekening houden met het gebruiksgemak van de bewoners door de toegangsdeur elektrisch te openen. Wij gaan graag hierover in overleg en ontvangen voor dit overleg graag een uitnodiging;
- De toegangsdeuren van appartementen te voorzien van vrijloopdrangers. Hiermee borg je de verspreiding van rook naar de gangen en geen belemmeringen in het gebruik door de bewoners;
- Na te laten gaan of liften qua maatvoering afgestemd zijn op het horizontaal vervoer (bed of brancard), zodat patiënten bij noodzakelijk horizontaal vervoer naar het

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21013222/BRW/BR/RB

Pagina 2 van 6

ziekenhuis vanaf hogere verdiepingen naar beneden gehaald kunnen worden. Dit voorkomt dat patiënten met een hoogwerker naar beneden gehaald moeten worden;

- De zorgorganisatie haar BHV-organisatie aan te laten passen/ actualiseren aan de mogelijke scenario's in relatie tot hun taken, waarbij geborgd is dat de BHV-organisatie van voldoende capaciteit/ omvang is om invulling aan deze taken te geven;
- Ons uit te nodigen voor een overleg over bovengenoemde adviespunten, zodat we in gezamenlijkheid de mogelijkheden kunnen bespreken;
- Ons ook te betrekken bij de andere opvolgende (voor)overleggen van de bouw van het nieuwe verzorgingshuis;
- Ons ook te betrekken in de planfase als de ontwikkellocatie voor woningbouw verder uitgewerkt wordt.

Situatie

Verpleeghuis Ikenhiem ligt aan de rand van Beetsterzwaag. De huidige huisvesting is ooit neergezet als tijdelijke huisvesting en is verouderd. Het voornemen is om op de Commissieweg 3 de nieuwbouw ten behoeve van het verpleegtehuis te realiseren, om vervolgens het bestaande pand op Commissieweg 5 te slopen. De oude locatie van Ikenhiem wordt een ontwikkellocatie voor woningbouw, welke voorlopig nog niet verder uitgewerkt wordt.

Het is de wens van ZuidOostZorg om een duurzaam 'state of the art' woongebouw te realiseren. Een gebouw dat mee kan bewegen met toekomstige woonwensen en zorgvragen. Het toekomstig aantal wooneenheden van de zorginstelling bedraagt 56, dit is evenveel als in de huidige situatie aanwezig is.

Het schetsontwerp gaat uit van een gebouw, bestaande uit twee woontorens van 4 bouwlagen hoog. Het gebouw krijgt een plat (sedum)dak. De twee woontorens zijn verbonden door een atrium (1 bouwlaag), waarin zich het merendeel van de centrale voorzieningen bevinden (entree, restaurant, facilitaire ruimtes). De maximale bouwhoogte bedraagt 14 meter.

Uitwerking

Het voorliggende advies betreft een advies op grond van de Wet veiligheidsregio's in relatie tot omgevingsveiligheid en de brandweezorg. Brandweer Fryslân heeft in haar advies voor deze aanvraag gekeken naar onderstaande aspecten:

- Omgevingsveiligheid;
- Advies risico's en brandweezorg:
  - Scenario's;
  - Opkomsttijd;
  - Bereikbaarheid;
  - Bluswater;
- Zelfredzaamheid.

Onderstaand zijn per aspect de uitwerkingen opgenomen.

Omgevingsveiligheid

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied geen knel-/ aandachtspunt met betrekking tot omgevingsveiligheid.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21013222/BRW/BR/RB
Pagina 3 van 6

Het plangebied ligt niet binnen een invloedsgedebied van risicovolle inrichtingen, buisleidingen met gevaarlijke stoffen en transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen. Dit is ook in de toelichting behorende het plan gebleken.

Advies risico's en brandweezorg

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een advies risico's en brandweezorg te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg. Hierbij valt te denken aan onder meer de opkomsttijd, de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van bluswater.

Scenario 'brand in appartementengebouw met verminderde zelfredzaamheid'

Het meest waarschijnlijke scenario is een brand in een appartement. Gelet op de aard van het bouwwerk is een volledig ontwikkelde brand in de ruimte een realistisch scenario. Wij gaan er bij dit scenario vanuit dat het trappenhuis als twee onafhankelijke vluchtroutes worden uitgevoerd.

Voor deze bouwwerken zijn brandpreventieve voorzieningen verplicht, conform wet- en regelgeving (Bouwbesluit 2012). Deze zijn over het algemeen zwaarder dan bij het utiliteitstype 'utiliteit zelfredzaam'. De brandpreventieve voorzieningen moeten het namelijk verhinderen dat een brand zich uitbreidt naar een ander compartiment, en bovendien dat de aanwezige BHV-organisatie ook nog in staat is om mensen te evacueren. De BHV-organisatie moet minimaal een ontruiming van het brandcompartiment naar het naastgelegen brandcompartiment (waar de brand, dankzij de preventieve voorzieningen, niet naar is uitgebreid) uit kunnen voeren. De bluswatercapaciteit zal dan altijd voldoende moeten zijn om de brand beheersbaar te houden en de redding te ondersteunen.

Opkomsttijd

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied geen knel-/aandachtspunt met betrekking tot de opkomsttijd.

Volgens Dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân valt het plangebied onder brandrisicogebied 2, waarbij een norm van 12 minuten geldt voor de opkomsttijd. Daarnaast stelt art. 3.2.1 lid 3 Besluit veiligheidsregio dat het bestuur van de veiligheidsregio geen opkomsttijden hoger dan 18 minuten mag vaststellen. Hoe hoger de opkomsttijd, des de groter de kans dat het volledige pand verloren gaat. Ook de kans op een succesvolle redding van in nood verkerende personen neemt af naarmate de opkomsttijd toeneemt.

De berekende opkomsttijd voor het eerst aankomende blusvoertuig in het plangebied ligt nabij de 6 à 7 minuten en voldoet daarmee aan de geldende normen.

Bereikbaarheid

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied een knel-/ aandachtspunt met betrekking tot de bereikbaarheid.

Om de zorginstelling te kunnen bereiken zijn wegen nodig die meer dan 4,5 meter vrije breedte hebben en meer dan 4,2 meter vrije ruimte in de hoogte hebben, die in de breedte meer dan 3,25 meter verhard zijn en die berekend zijn op een totaalgewicht van 30 ton en een

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21013222/BRW/BR/RB
Pagina 4 van 6

asbelasting van 11,5 ton. Om op te kunnen stellen is meer dan 4,5 meter breedte nodig. De benodigde bochtenstraal is R5.5 en R10.

De brandweer hanteert als uitgangspunt voor de incidentbestrijding dat een locatie via een tweede onafhankelijke route benaderbaar moet zijn. Dit is noodzakelijk, omdat niet gegarandeerd kan worden dat de voor de hand liggende route altijd bruikbaar is.

Tot slot moet bij de zorginstelling tot op 10 meter van de ingangen opgesteld kunnen worden, zodat 50 meter inzetdiepte in het bouwwerk gegarandeerd is. Dit is van belang, omdat de lengte van de slang op een brandweerwagen 60 meter is.

Kijkende naar het plangebied ligt het verzorgingshuis aan een breed uitgevoerde, doorgaande openbare weg die via twee zijdes te benaderen is. Kijkende naar de schetsontwerpen lijkt er een verhard gedeelte van de doorgaande weg naar het atrium te lopen, waar ook de ingang van het verzorgingshuis gelegen is. In de stedenbouwkundige onderlegger is de route anders ingetekend en betreft het een doorlopende weg op het eigen terrein. De woontorens met appartementen zijn aan de zijanten van het atrium gelegen en zijn elk maximaal 14 meter hoog. Rondom de woontorens is geen verharding aangebracht. Bij brand in een appartement op de bovenste verdieping is een vrij lange inzetdiepte (vanaf de TS is er in eerste instantie max 60 meter beschikbaar) en de afstand tot bovengelegen appartementen is groter.

Brandweer Fryslân adviseert om:

- In de verdere planontwikkeling rekening te houden met de te grote inzetdiepte, door bijvoorbeeld het bouwwerk te voorzien van een droge stijgleiding en te kijken naar neveningangen;
- In overleg met de brandweer op objectniveau te kijken naar de mogelijkheden om een brandweerinzet in bovengelegen appartementen mogelijk te maken. Hierbij speelt ook de weg op het eigen terrein en de geschiktheid ervan voor brandweervoertuigen een rol. Wij ontvangen hier graag een uitnodiging voor.

Bluswater

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied geen knel-/ aandachtspunt met betrekking tot het bluswater.

Gelet op de aard van het bouwwerk (utiliteitsbouwwerk met verminderde zelfredzaamheid) is een volledig ontwikkelde brand in de gehele ruimte van het appartement het maatgevende scenario. Gewenst is dat binnen 6 minuten minimaal 1.000 l/min beschikbaar is voor de brandbestrijding. Dit kan gerealiseerd worden door af te leggen op een brandkraan met een opbrengst van minimaal 60 m³/uur die op maximaal 100 meter van de opstelplaats ligt. Daarnaast is het gewenst dat bij een mogelijkheid op een sterk escalerende brand er binnen 1.000 meter openwater aanwezig is, zodat inzet van het grootschalig watertransport mogelijk is.

Kijkende naar het plangebied ligt in de openbare weg nabij de ingang van het verpleeghuis een brandkraan met een opbrengst van ongeveer 90 m³/uur. De situatie voldoet daarmee aan de vereisten.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21013222/BRW/BR/RB
Pagina 5 van 6

Zelfredzaamheid

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied een knel-/ aandachtspunt met betrekking tot zelfredzaamheid.

Van belang is dat personen in de gelegenheid zijn om zich tijdig in veiligheid te brengen indien zich een incident voordoet. Omdat het een verpleeghuis betreft, is er sprake van verminderde zelfredzaamheid.

Op de begane grond van de twee woontorens, nabij de trappen en de lift, zijn stallingen voor scootmobiel ingetekend. Ook zijn er scootmobiel in de appartementen, bij de in- en uitgang van het appartement, ingetekend. Scootmobiel worden gezien als apparaten met een verhoogd brandrisico. Ze veroorzaken bij brand in korte tijd grote hoeveelheden zwarte rook. Bij bijvoorbeeld een scootmobielbrand in het appartement zal het appartement in korte tijd gevuld zijn met zwarte rook, waardoor het zicht belemmerd wordt en het een verstikkende werking voor de bewoner heeft. Ook omdat de scootmobiel bij de deur opgesteld staat, is ontvluchting vanwege de brand niet meer mogelijk.

Kijkende naar de doelgroep/ bewoners is het aannemelijk dat er vervoer naar ziekenhuizen plaatsvindt, waarbij de persoon horizontaal vervoert moet worden. Hiervoor moeten liften een bepaalde afmeting hebben. Omdat het een verpleeghuis is, is het aannemelijk dat liften hierop afgestemd zijn.

Brandweer Fryslân adviseert om:

- Geen scootmobiel in de appartementen onder te brengen. Wij adviseren om de scootmobiel in een aparte brandwerende ruimte met een WBDBO van tenminste 60 minuten onder te brengen en de toegangsdeur zelfsluitend te maken. Daarbij rekening houden met het gebruiksgemak van de bewoners door de toegangsdeur elektrisch te openen. Wij gaan graag hierover in overleg en ontvangen voor dit overleg graag een uitnodiging;
- De toegangsdeuren van appartementen te voorzien van vrijloopdrangers. Hiermee borg je de verspreiding van rook naar de gangen en geen belemmeringen in het gebruik door de bewoners;
- Na te laten gaan of liften qua maatvoering afgestemd zijn op het horizontaal vervoer (bed of brancard), zodat patiënten bij noodzakelijk horizontaal vervoer naar het ziekenhuis vanaf hogere verdiepingen naar beneden gehaald kunnen worden. Dit voorkomt dat patiënten met een hoogwerker naar beneden gehaald moeten worden;
- De zorgorganisatie haar BHV-organisatie aan te laten passen/ actualiseren aan de mogelijke scenario's in relatie tot hun taken, waarbij geborgd is dat de BHV-organisatie van voldoende capaciteit/ omvang is om invulling aan deze taken te geven.

Afsluiting

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Rutger Reiker, senior medewerker risicobeheersing van Brandweer Fryslân, te bereiken via 088 – 229 86 52.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken voor een terugkoppeling naar de lokale brandweerpost.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21013222/BRW/BR/RB
Pagina 6 van 6

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze

ing. S. Veerbeek
clusterhoofd risicobeheersing afdeling Noordwest

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.